

การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0

Preparation of Youths for Thailand 4.0

มุฮัมมัด วาเล็ง¹

Moohammad Waleng¹

(Received: June 23, 2020; Revised: October 16, 2020; Accepted: December 8, 2020)

บทคัดย่อ

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและสำคัญอย่างยิ่ง เป็นโอกาสสำคัญสำหรับคนไทยทั้งประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชน ถ้าหากมีการเตรียมความพร้อมมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งสร้างโอกาส เพิ่มความได้เปรียบ และเพิ่มขีดความสามารถให้กับตนเองมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความรู้ และทักษะด้านดิจิทัล โดยการพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะที่หลากหลาย พัฒนาเยาวชนให้พร้อมเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัล และการเตรียมความพร้อมในด้านแรงงานฝีมือ โดยการส่งเสริมให้มีการเรียนสายอาชีพโดยตรง เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทย 4.0 ก็ได้สร้างความท้าทายให้แก่เยาวชนในหลาย ๆ อย่างด้วยกันในเรื่องการเตรียมความพร้อม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ หากว่าไม่มีการเตรียมความพร้อมแล้ว ก็จะเป็นอุปสรรคต่าง ๆ ในการปรับตัวและการดำรงชีวิตได้ ดังนั้นในบทความวิชาการนี้ จึงได้นำเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเยาวชนในการรองรับการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0

คำสำคัญ: เยาวชน การเตรียมความพร้อม ประเทศไทย 4.0

Abstract

Preparation for Thailand 4.0 is necessary and important especially for the youths. Being prepared for the change can lead to more opportunity and advantages. It is needed to be prepared in several aspects, for example, knowledge and digital skills. In addition,

¹สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

¹ Academy of Islamic and Arabic Studies, Princess of Naradhiwas University

development should be focused; to encourage to study in vocational college which emphasizes on job-specific training.

Thailand 4.0 has created many challenges for Thai youths in aspect of preparation for upcoming challenges. If there is no preparation in advance, it could cause them to struggle in adjustment to the living environment. Therefore, this paper presents about the preparation of youths for Thailand 4.0.

Keywords: Youths, Preparation, Thailand 4.0

บทนำ

นับตั้งแต่อดีตประเทศไทยได้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การศึกษา เป็นต้น ซึ่งล้วนได้เคยถูกปฏิรูปอย่างเป็นระบบครั้งใหญ่เพียงครั้งเดียวเท่านั้น โดยเป็นการปฏิรูปในสมัยรัชกาลที่ 5 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) หลังจากนั้นประเทศไทยก็มิได้มีการปฏิรูปอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นในด้านต่าง ๆ อย่างขนานใหญ่จวบจนกระทั่งถึงในปัจจุบัน จึงทำให้เกิดสิ่งตามมาคือ ประเทศไทยเมื่อได้ทำการพัฒนาในด้านใดด้านหนึ่งแล้ว ประเทศไทยก็ต้องเผชิญและประสบกับปัญหาและอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ ที่เป็นกับดักของเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีรายได้ขนาดปานกลาง ซึ่งมักจะเต็มไปด้วยการทุจริตคอร์รัปชันความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเศรษฐกิจ จึงทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเอารัดเอาเปรียบ ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในช่วงสิบปีที่ผ่านมา และถ้าหากว่าไม่ได้มีการทำการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบอย่างขนานใหญ่อีกครั้งแล้ว ก็อาจจะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่ต้องประสบกับความล้มเหลว และกลายเป็นประเทศที่จะต้องประสบกับความล้มเหลวในที่สุด ถ้าหากประเทศไทยได้ทำการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ใหม่ นั้น จะต้องมาจากการมีส่วนร่วมทั้งจากส่วนภาครัฐและภาคเอกชนทุกฝ่ายอย่างจริงจังจริงใจแล้ว ก็จะทำให้ประเทศไทยสามารถที่จะเปลี่ยนจากประเทศที่ติดกับดักอุปสรรคกับดักรายได้ปานกลาง ให้กลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่เต็มไปด้วยความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เสมือนกับหลาย ๆ ประเทศที่พัฒนาแล้วในประชาคมโลก (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2558)

การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีของประเทศไทยนั้น มีการพัฒนามาโดยตลอดและต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อก่อนที่จะมีการใช้นโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 หรือเป็นที่รู้จักว่า Thailand 4.0 นั้น ประเทศไทยก็ได้มีช่วงเวลาในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ยุคด้วยกัน ซึ่งเป็นที่รู้จักในรูปแบบประเทศไทย 1.0 2.0 3.0 และ 4.0 ซึ่งในยุคประเทศไทย 1.0 นั้น ประเทศไทยได้เริ่มต้นด้วยการเน้นการพัฒนารายได้

ของประชากรและประเทศชาติจากภาคเกษตรกรรมและหัตถกรรมเป็นหลัก ซึ่งในการพัฒนาในด้านนี้ จุดแข็งของประเทศไทยคือ การมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แต่ถึงกระนั้น ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศยังมีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งไม่สามารถหลุดพ้นจากกับดักรายได้ต่ำได้ ต่อมาในยุคประเทศไทย 2.0 ประเทศไทยก็ริเริ่มการพัฒนาประเทศโดยการเน้นไปในการอุตสาหกรรมเบา ซึ่งจุดเน้นคือ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานราคาถูก ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรียกได้ว่า เป็นยุคที่เริ่มยกระดับรายได้ของประชากรให้กลายเป็นมีรายได้ปานกลาง ต่อมาในยุคประเทศไทย 3.0 ประเทศไทยก็ได้มีการพัฒนาขับเคลื่อนประเทศโดยเน้นไปที่การใช้อุตสาหกรรมหนักในการเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เร่งรัดการผลิต และได้ส่งเสริมให้มีการส่งออก ซึ่งจะเน้นที่การลงทุนและนำเข้าเทคโนโลยีมาจากต่างประเทศ จึงทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเรียกยุคนี้ได้ว่า ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) แต่ถึงกระนั้น ประเทศไทยก็ยังต้องเผชิญกับกับดักที่ยังไม่สามารถก้าวข้ามได้ คือ กับดักความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ กับดักความไม่สมดุล และกับดักประชากรในประเทศมีรายได้ปานกลาง จึงเป็นที่มาของความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องปรับและปฏิรูปโครงสร้างในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบขนานใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การศึกษา และเทคโนโลยี อย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดการนำไปสู่ประเทศไทยยุคใหม่ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงปฏิรูปโครงสร้างขนาดใหญ่ อย่างเป็นระบบ โดยจะเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่เรารู้จักเป็นอย่างดีว่ายุคประเทศไทย 4.0 (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559)

ประเทศไทย 4.0 นับว่าเป็นนโยบายหนึ่งของประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายที่จะคอยขับเคลื่อนประเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเกษตรกรรม โดยจะเปลี่ยนแปลงขับเคลื่อนจากเกษตรแบบดั้งเดิมให้กลายเป็นเกษตรสมัยใหม่ที่มีการนำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการด้านอุตสาหกรรม โดยจะเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากประเทศที่มีการขับเคลื่อนด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเน้นการเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยในยุค Thailand 4.0 นั้น เป็นยุคที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการ ใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศไทย ซึ่งจะทำให้มีผลลัพธ์ในด้านเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ประชากรมีรายได้สูงขึ้น และนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน ในอนาคต (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559)

เยาวชนนับได้ว่าเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมที่มีความเปราะบางเป็นอย่างมาก เต็มไปด้วยปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษา การติดยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้

ล้วนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเยาวชน และการปรับตัวในการดำรงชีวิตให้ทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่มีการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 นั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชน จะต้องมีการเตรียมตัวและเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ในทุก ๆ ด้าน เพราะเยาวชนในวันนี้จะกลายเป็นกำลังสำคัญที่จะคอยขับเคลื่อนประเทศชาติให้เดินหน้าต่อไปได้ในอนาคต ดังนั้น บทความวิชาการนี้จึงเขียนนำเสนอในเรื่อง การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 ที่ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเยาวชนในด้านต่าง ๆ ในการรองรับนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0

ประเทศไทย 4.0

สถานการณ์ในโลกปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้น ผลกระทบที่กำลังเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง และเคลื่อนตัวเข้าสู่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 หรือ Industry 4.0 ในทุกภูมิภาคทั่วโลกนั้น ได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ มิติ ทั้งมิติด้านธุรกิจ มิติด้านการลงทุน และมิติด้านการใช้ชีวิต ดังนั้น การปรับตัวเพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น จึงถือเป็นโจทย์ที่สำคัญที่หลาย ๆ ประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญเหมือนกัน ดังนั้น การผลักดันนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 เพื่อใช้เป็นโมเดลในการยกระดับขีดความสามารถและโอกาสในการแข่งขันของประเทศไปสู่การแข่งขันด้วยฐานของความรู้ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี สามารถกระจายโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึงและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้รับมือกับกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในระดับโลกได้ คือ ทักษะพหุวิทยาการมนุษย์ที่ทุกคนจะต้องมีความพร้อม (สำนักโฆษกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2560)

ประวัติความเป็นมาของประเทศไทย 4.0

นับตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการปรับโมเดลทางเศรษฐกิจอยู่หลายครั้งด้วยกัน โดยเริ่มต้นจากโมเดลประเทศไทย 1.0 ที่มีการเน้นภาคการเกษตรเป็นหลักเป็นสังคมเกษตรกรรม หลังจากนั้นพัฒนาไปสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นภาคอุตสาหกรรมเบา การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานราคาถูก และก้าวสู่โมเดลปัจจุบัน คือ ประเทศไทย 3.0 นี้ ทำให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับปัญหากับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle income trap) กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality trap) และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา (Imbalance trap) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงต้องกำหนดโมเดลเศรษฐกิจใหม่ขึ้นมา เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถก้าวข้ามจากประเทศไทย 3.0

ไปสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งหากประเทศไทยปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจได้สำเร็จ ประเทศไทยก็จะกลายเป็นประเทศที่มีรายได้สูง แต่หากทำไม่สำเร็จก้าวข้ามกับดักไปไม่ได้ ประเทศไทยก็จะตกอยู่ในภาวะที่เรียกว่าทศวรรษแห่งความว่างเปล่าไปอีกยาวนาน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

สุคตปฐพี เวียงลี (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้

ประเทศไทย 4.0 ได้เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อเราโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมีอยู่ 3 กระแสหลักด้วยกัน คือ กระแส Globalization (โลกาภิวัตน์) กระแส Regionalization (การรวมกลุ่มกันในภูมิภาค) และกระแส Localization (การมีตัวตนท้องถิ่นและชุมชนอย่างเข้มข้น) (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559)

1. กระแส Globalization (โลกาภิวัตน์) ซึ่งทั่วโลกกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้พร้อมกัน อาทิ

1.1 กระแส Digitization ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนในด้านพฤติกรรมของผู้คนในการดำรงชีวิตและรูปแบบในการดำเนินการทำธุรกิจของผู้คนทั่วโลก

1.2 กระแส Urbanization ที่มีการกระจายตัวไปโดยรอบ โดยที่ทุกคนเริ่มมีชีวิตความเป็นอยู่และดำรงชีวิตแบบคนเมือง มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความเจริญกระจายเป็นวงกว้างไปสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น

1.3 กระแส Communization ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณคนทั่วโลกได้รับผลกระทบร่วมกันอย่างถ้วนทั่ว ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศของโลก การก่อการร้าย โรคระบาดที่สามารถแพร่ไปในทุกภูมิภาคของโลกที่รวดเร็วอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นต้น

2. กระแส Regionalization (การรวมกลุ่มกันในภูมิภาค) กระแสการรวมกลุ่มกันในภูมิภาคของแต่ละภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นในเชิงของภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ การรวมกลุ่มดังกล่าว ทำให้มีอำนาจต่อรองกันในด้านเศรษฐกิจและการค้าของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

3. กระแส Localization (การมีตัวตนท้องถิ่นและชุมชนอย่างเข้มข้น) กระแสของการมีตัวตนเป็นท้องถิ่นและชุมชนของตนเองอย่างเข้มข้น อย่างเช่น เชียงใหม่เป็นตัวอย่างหนึ่งของการมี Locality

ที่เข้มแข็ง เนื่องจากเชียงใหม่มีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ชัดเจน รวมถึงมีศิลปะและวัฒนธรรมที่สืบทอดและเชื่อมโยงคนในท้องถิ่นมายาวนาน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

ผลจากการขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจแบบนั้น ทำให้ในที่สุดประเทศไทยกำลังติดกับดักของการที่เป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ที่ไม่สามารถพัฒนาตัวเองไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงได้ เนื่องจากต้องพึ่งพาต่างชาติมากเกินไป นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำของเศรษฐกิจ ความมั่งคั่ง อำนาจ และโอกาสมากมายระหว่างประชากรในประเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้ จึงเป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงในการที่จะผ่านเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 และถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนตัวเอง และสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมใหม่ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ประเทศไทย 4.0 เป็นนโยบายที่นำกลไกการขับเคลื่อนความมั่งคั่ง (Engines of growth) มาพัฒนาเพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งมีเป้าหมายนำพาประเทศชาติให้หลุดพ้นจาก 3 กับดักหลัก ๆ ของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันนั้น คือ กับดักรายได้ของประชากรในประเทศที่มีอยู่ในระดับปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา ซึ่งนับได้ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยกลไกการขับเคลื่อนความมั่นคง ประกอบด้วยกลไก 3 ประการ ดังนี้ (พิมพ์ธัญญา ส่องเสนาะ, 2560)

1. กลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เป็นกลไกที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เพื่อการยกระดับผลิตภาพ (Productive growth engine) โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อยกระดับเศรษฐกิจของประเทศชาติจากเศรษฐกิจของประเทศที่มีรายได้ของประชากรในระดับปานกลางไปสู่เศรษฐกิจของประเทศที่มีรายได้ของประชากรในระดับสูงที่คอยขับเคลื่อนและยกระดับเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี ปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งกลไกนี้ประกอบด้วย การพัฒนาขีดความสามารถด้วยการวิจัยและการพัฒนา กิจกรรมร่วมทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชนในโครงการขนาดใหญ่ การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เป็นต้น ซึ่งกลไกนี้เป็นกลไกที่สามารถตอบโจทย์ในการที่จะนำพาประเทศชาติก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางได้

2. กลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างกัน นับว่าเป็นกลไกขับเคลื่อนที่เน้นให้คนจากหลาย ๆ ภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive growth engine) ทั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ สร้างโอกาสและความมั่นคงอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะประกอบไปด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมรัฐวิสาหกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การสร้างแรงงานที่มีทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งกลไก

การขับเคลื่อนด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างกันนี้ จะเป็นกลไกที่ตอบโจทย์ในการที่จะนำพาประเทศไทยก้าวข้ามกับดักความเหลื่อมล้ำได้

3. กลไกขับเคลื่อนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นับว่าเป็นกลไกที่ตอบโจทย์กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนาระหว่างคนกับสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นกลไกที่คำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การมุ่งเน้นภาคธุรกิจ ภาคการผลิต และการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุน (Cost advantage) เป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost advantage) ซึ่งหัวใจสำคัญของกลไกนี้ อยู่ที่การพัฒนากระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ประเทศไทย 4.0 กับเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ต้องการนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากปัญหากับดักต่าง ๆ ภายใต้บริบทการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 พร้อมทั้งนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรมพัฒนาจากการเป็นประเทศที่มีรายได้ขนาดปานกลางให้กลายเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลกตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีการขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐโดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ซึ่งการเปลี่ยนผ่านของระบบที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 คือ (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2559)

1. การเปลี่ยนจากการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ไปสู่การเกษตรในรูปแบบสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) และมีรายได้สูงขึ้นกว่าเดิม
2. การเปลี่ยนจากการเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแบบเดิม (Traditional SMEs หรือ SMEs) ที่รัฐจะต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง
3. การเปลี่ยนจากการให้บริการแบบเดิม (Traditional services) ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่การบริการที่สร้างมูลค่าสูง (High value services)
4. การเปลี่ยนจากแรงงานที่มีทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะสูง

จากสภาพปัญหาการมีรายได้เฉลี่ยของประชากร ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของระบบการผลิตทางเศรษฐกิจ จึงทำให้กลายเป็นเหตุผลหลักที่ประเทศไทยจะต้องมีการผลักดันนโยบายประเทศไทย 4.0 นี้ขึ้น เพราะต้องการที่จะนำพาประเทศให้ก้าวพ้นจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศที่ประชากรของประเทศมีรายได้ในระดับปานกลางไปสู่ประเทศที่ประชากรของประเทศมีรายได้สูง ดังนั้นการที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติหลุดพ้นจากกับดักประชากรของประเทศมีรายได้ในระดับปานกลางนั้น คือ การผลักดันเศรษฐกิจของประเทศชาติให้เป็นเศรษฐกิจที่คอยขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีแนวคิดหลัก คือ การเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเชิงโภคภัณฑ์ ไปสู่การผลิตสินค้าเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศชาติด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น (เมธีรินทร์ เมธาวิบูล, 2561)

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีเป้าหมายหลักในการยกระดับการพัฒนารัฐกิจของประเทศไทย โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและขับเคลื่อนดังต่อไปนี้ (กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน, 2560)

1. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) อาทิ เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) เป็นต้น
2. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & BioMed) อาทิ เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medtech) สปา (Spa) เป็นต้น
3. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart devices, Robotics & Mechatronics) อาทิ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) เป็นต้น
4. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IOT, Artificial intelligence & Embedded technology) อาทิ เทคโนโลยีการเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา (Edtech) อี-มาร์เก็ตเพลส (E-Market place) อี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นต้น
5. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High value services) อาทิ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service enhancing) เป็นต้น

ดังนั้น ประเทศไทย 4.0 จึงเป็นการพัฒนาเครื่องยนต์ที่คอยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่ (New engines of growth) ด้วยการแปลงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศที่มีอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านความหลากหลายเชิงชีวภาพ และด้านความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นความ

ได้เปรียบในเชิงแข่งขันโดยการใช้วิทยาการด้านความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา โดยการเน้น 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้เป็นฐานในการสร้าง New startups ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มอาหาร กลุ่มสาธารณสุข กลุ่มอุปกรณ์อัจฉริยะ กลุ่มดิจิทัล และกลุ่มอุตสาหกรรมนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (พิมพ์ธัญญา ช้องเสนาะ, 2560)

โดยสรุป การขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศไทยได้ “ประเทศไทย 4.0” เป็นนโยบายหนึ่งของประเทศที่เป็นการวางรากฐานในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนประเทศชาติไปสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาลเป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจขนาดใหญ่ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน เป็นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” ที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรทั้งในระดับประเทศและระดับโลก นับว่าเป็นแนวคิดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยเพื่ก้าวเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ของรัฐบาลในปัจจุบัน ซึ่งการที่จะให้มีความประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากทุกฝ่าย เพื่อผลักดันประเทศไทยให้กลายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” อย่างแท้จริง

การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในด้านต่าง ๆ ในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0

การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในด้านความรู้และทักษะด้านดิจิทัล

จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเยาวชน ที่จะต้องมีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลในการปรับตัวและรองรับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติ เพื่อให้สามารถก้าวขึ้นมาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติในอนาคตได้ ดังนั้นทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงต้องมีการปรับบทบาทและภารกิจ เพื่อสร้างเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนไปสู่การมีความพร้อมในด้านความรู้และทักษะด้านดิจิทัล โดยที่สามารถมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้, 2560)

1. การพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะที่หลากหลาย

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีนั้น ส่งผลให้มีอาชีพและธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาอย่างมากมาย ผลที่เกิดขึ้นตามมา คือความต้องการแรงงานที่มีความรู้ยุคใหม่และมีทักษะการทำงานที่หลากหลาย ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของธุรกิจในยุคที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้น ยกตัวอย่างเช่น พนักงานร้านสะดวกซื้อ ซึ่งจากเดิมที่ต้องจดจำรายละเอียดต่าง ๆ และราคาสินค้าในร้านให้ได้ แต่ในปัจจุบันยังต้องเพิ่มทักษะในด้านการบริการออนไลน์ เช่น การรับชำระ

ค่าสินค้าและบริการผ่านระบบออนไลน์ และการรับชำระเงินด้วยกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น หรือ สื่อมวลชนยุคดิจิทัลที่ไม่เพียงต้องเขียนข่าวได้ หากยังต้องรู้จักรายงานสดผ่านไลฟ์สตรีมมิ่ง (Live streaming) สามารถถ่ายภาพนิ่งและวิดีโอ ตัดต่อวิดีโอ และทำสื่อกราฟิกได้ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการแข่งขันในตลาดแรงงาน และเพิ่มขีดความสามารถให้กับตนเอง อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องมีการร่วมมือกันในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลิตภาพแรงงาน โดยมีการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ และนวัตกรรมที่หลากหลาย สอดรับกับทักษะที่เป็นที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและต้นแบบแหล่งการเรียนรู้ อาทิ ห้องสมุดมีชีวิต การส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่าย และสถาบันการศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และการบริหารจัดการความรู้ รวมถึงมีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดการความรู้และเผยแพร่ความรู้ ในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย ตลอดจนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดฝึกอบรมสัมมนาเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการ และการจัดนิทรรศการ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ มีทักษะ สมรรถนะ และความเป็นมืออาชีพ รวมถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีภายในองค์กรให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาเยาวชนให้พร้อมเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัล

ในการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 เยาวชนไทยจะต้องมีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งไม่เพียงแต่การใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสาร การซื้อขายออนไลน์ หรือการทำธุรกรรมการเงินผ่านแอปพลิเคชันอย่างที่ใช้อยู่เท่านั้น แต่ต้องมีความสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ ผ่านช่องทางดิจิทัลได้ในวงกว้าง ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น ทั้งทางหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องมีการสนับสนุนในการพัฒนาเยาวชนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเข้าถึงความรู้ และสามารถใช้ประโยชน์ในการนำไปพัฒนาและต่อยอดไปสู่การสร้างรายได้และอาชีพ โดยมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ เพิ่มโอกาสและช่องทางเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ด้าน ดิจิทัลให้แก่เยาวชน ส่งเสริมให้เกิดการเผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

ในการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 จำเป็นที่จะต้องเริ่มจากการสร้างเยาวชนที่มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 ด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนมีการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถเรียนรู้

ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงการบริหารจัดการให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ในทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะที่หลากหลายพร้อมเข้าสู่สังคมดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน ทั้งนี้ เพื่อกระตุ้นให้กับเยาวชนเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติ มีขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและระดับโลก และสามารถรองรับการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ได้อย่างเต็มภาคภูมิได้

การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในด้านแรงงานฝีมือ

ในยุคประเทศไทย 4.0 นั้น แรงงานฝีมือที่เหมาะสมนั้น เป็นสิ่งสำคัญและขาดไม่ได้ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งสำหรับเยาวชน ที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านแรงงานฝีมือต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 โดยได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ซึ่งถ้าหากว่าไม่มีทักษะแรงงานฝีมือที่เหมาะสมแล้ว ก็จะมาซึ่งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้ ประกอบกับข้อมูลจาก Human capital report 2016 ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนของแรงงานฝีมือมีเพียง 14.4 % เท่านั้นจากกำลังแรงงานทั้งหมด (World Economic Forum, 2516) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีทักษะแรงงานฝีมือนี้ขึ้น เพื่อที่ว่าจะสามารถรองรับความต้องการของตลาดแรงงานฝีมือในการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ได้

ดังนั้น ทางภาครัฐและเอกชนควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โดยการจัดทำการศึกษาและพัฒนาศึกษา มีการสร้างและพัฒนางานฝีมือ การฝึกแรงงานฝีมือขั้นสูงให้แก่เยาวชน การสร้างแรงงานฝีมือเฉพาะด้าน มีการส่งเสริมและสร้างแรงงานที่มีทักษะความชำนาญที่ตรงกับความต้องการ มีการส่งเสริมให้มีการเรียนในสายอาชีพโดยตรง ตลอดจนพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความตระหนักให้กับเยาวชน ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของแรงงานฝีมือที่จำเป็นและเหมาะสมกับนโยบายประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของตนเองในด้านแรงงานฝีมือต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปรับตัวและรองรับการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 โดยปราศจากปัญหาและอุปสรรคได้

สรุป

ประเทศไทย 4.0 เป็นนโยบายหนึ่งของประเทศไทย ที่ต้องการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ต้องการนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากปัญหากับดักต่าง ๆ ภายใต้บริบทการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 พร้อมทั้งนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาจากการเป็นประเทศที่มีรายได้ขนาดปานกลางให้กลายเป็น

ประเทศที่มีรายได้สูงตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งนโยบายนี้ ต้องการที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดจากกับดักความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ กับดักความไม่สมดุล และกับดักประชากรในประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ประเทศที่มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในทุก ๆ มิติ หลุดจากกับดักประชากรในประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประชากรที่มีรายได้สูง มีความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน

ในการรองรับการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 นั้น จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประชากรทุกคนในประเทศที่จะต้องมีการเตรียมตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนที่จะต้องมีการเตรียมพร้อมในเรื่องนี้ ซึ่งจะมีอยู่หลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านความรู้และทักษะด้านดิจิทัล โดยการพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะที่หลากหลาย พัฒนาเยาวชนให้พร้อมเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัล และการเตรียมความพร้อมในด้านแรงงานฝีมือ โดยการจัดทำกรฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ มีการสร้างและพัฒนางานฝีมือ การฝึกแรงงานฝีมือขั้นสูงให้แก่เยาวชน การสร้างแรงงานฝีมือเฉพาะด้าน มีการส่งเสริมและสร้างแรงงานที่มีทักษะความชำนาญที่ตรงกับความต้องการ มีการส่งเสริมให้มีการเรียนในสายอาชีพโดยตรง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสความได้เปรียบให้กับตนเอง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและระดับโลกอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ควรให้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของกลุ่มอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากกลุ่มที่เป็นเยาวชน เพื่อที่ว่าจะได้รับรู้ถึงสภาพและแนวทางการเตรียมพร้อมของคนจากทุกกลุ่ม ทุกระดับวัย ต่อการรองรับนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 นี้ อย่างกว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรองรับนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 อีกด้วย เพื่อที่ว่าจะได้ข้อมูลที่ลึกและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *ประวัติศาสตร์ไทย : จะสอนกันอย่างไร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2559). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2560 จาก http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/industry_plan/thailandindustrialdevelopmentstrategy4.0.pdf

- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิณ. (2560). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 14(26), 149–151.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ.
- พิมพ์ฉัญญา ช้องเสนาะ. (2560). การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยเข้าสู่ “ประเทศไทย 4.0”. สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2561 จาก <http://parliament.go.th>
- เมฆินทร์ เมธาภิภูล. (2561). ไทยแลนด์ 4.0 กับการเมืองไทย. *วารสารดำรงราชานุภาพ*, 18(56), 10–24.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). (2560, กุมภาพันธ์–มีนาคม). หนทางสู่การสร้าง KNOWLEDGE 4.0 ของ OKMD. *นิตยสารเดอะ โนวเลจ*, 1(3), 6–7.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). *ประเทศไทย 4.0*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2560 จาก https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2559/jul2559-5.pdf
- สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2560). Thailand 4.0 ขับเคลื่อนอนาคตสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน. *วารสารไทยคู่ฟ้า*, 33, 3–17. เข้าถึงได้จาก <https://spm.thaigov.go.th/FLEROOMspm->
- สุตปฐพี เวียงสี. (2559). *รู้จักประเทศไทย 4.0 โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจใหม่*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/612666>
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2558). *ประเทศไทย 4.0 พลิกความคิดฐานเศรษฐกิจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2559 จาก www.thansettakij.com
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). *แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 จาก http://planning2.mju.ac.th/goverment/2011119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf
- World Economic Forum. (2016). *The Human Capital Report 2016*. Geneva, Switzerland: World Economic Forum.